

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Batavia, Sive De Antiqvo Veroqve Eivs Insvlae Qvam
Rhenvs in Hollandia facit situ, descriptione & laudibus;
aduersus Gerardvm Noviomagvm, Libri Dvo**

Aurelius, Cornelius

Antverpiæ, 1586

Cornelii Avrelii Epistolae aliquot.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38123

CORNELIUS AVRELIVS,
AD SVAM BATAVIAM.

PLA VDE tibi nitidis suffulta Batavia fatis,
Et varia superum dote superba, cane.
Vix locus in mundo est, quem non tua gloria tangat,
Roma tua extollit prælia, & Orbis herus.
Ausoniis hostes adimis; Hierosolyma per te
Excisa est; Anglos te duce Cæsar habet.
Germanos placido Gallosque fauore tenebas
Sub fidei officio Romulidumque iugo.
Te Bonna agnouit, Damiata stupescit, Arabsque,
Et Tartessiaci fortia regna soli.
At quum tanta potes terraque marique, dolendum est
Ut minuat laudem Gelria sola tuam.
Ergone visa tui est secordia tanta Senatus,
Robur ut antiquum fluxerit omne tibi?
Eloquar; atque viinam patriæ sim falsus aruspex,
Concidis ipsa tuis, o mea terra, bonis.
Auro animum perdis, quem ferro atque ense fouebas,
Tunc aderant vires; nunc gula abegit eas.
(Prob scelus) ingluies, turpis Venus, & q; superbum,
Ambitiisque furens abstulit omne decus.
Ab tandem respisce precor, pudeatque malorum,
Prislinus ut redeat cum pietate vigor.

Aurelius ad suam Bataviam.

Dulce solum natale Vale. tua prælia gesi,
Nunc galeam abiicio. Quisquis amicus, ouet.

NOBILI

79

NOBILI ET INGENVO
VIRO, IOHANNI DE
HEEMSTED E, DOMINO
LIESVELDIAE, CORNELIVS
AVRELIVS S. D.

LAURVS quam mihi Imperator Maxi-
milianus per oratorem suum, Vatem-
que clarissimum Stephanum de Cracouia,
Iohannes vir nobilis & ingenuus, ex domo
tua Liesveldiana olim milis; meritò mihi
persuadet, ut si quid mea vñquam valebit
poësis, tibilibenter communicem. Æquum
enim est & rationi consentaneum, ut ei mi-
nimè desim, ex cuius dominio nostræ mili-
tiæ auctoramentum nobis est transmissum.
Nostræ, inquam, militiae, qua longè excel-
lentius militamus terræ principibus, nostris
carminibus & laudibus, quām potentissimi
milites suis ensibus. Hi illis duntaxat peri-
turam adferunt victoram; nos illis æternam
conflamus memoriam. Quamobrem prio-
ris seculi principes, præclaros secum ad præ-
lia ducebant poëtas, qui egregia ipsorum fa-
cinora inter tubarum clangores armorum-
que strepitus conscriberent; ne cùm tempo-
re laberentur, quæ in tempore fiunt; sed po-
tius immortalitati redderentur, quam neq.
ætas

xtas neque fatum consumere potest. Quoniam igitur par & iustum est, ut tibi omne id acceptum referam quidquid mihi honoris è palatio tuo per Cæsarem, quum ibidem hospitaretur, accessit: interea dum meritum carmen tibi concinno, hunc exiguum libellū tuo nomini peculiariter dicaui, quem tibi haud parum profuturum confido, qui plurimam habes familiam; ut cognoscas quid tibi foris, quid domi sit agendum.

Et quoniam diuersæ sunt hominibus viæ (nam hunc pecuniis & opibus studere videamus; illum ambitioni & potentia; alium voluptatibus omni cum diligentia inseruire) ad Apostolicæ vitæ tramitem te gressus figere cupimus. Quod si feceris; nihil tibi ad bene beateque viuendum poterit deesse. Tota enim Christi vita quam Apostoli nos docuere, vnicum est ad veram beatitudinem iter. Hanc profectò si perfectè aspiciimus & imitari volumus; non erit cur Numæ Pompilij religionem, Scipionis pietatem, modestiam & fortitudinem Catonis, Reguli constantiam, Aristidis iustitiam, Fabricij & Curij paupertatem, sapientiam Socratis, Lælij clementiam, & Cæsaris benignitatem requiramus. Nihil enim (ut verum fatear) excogitari potest ad bene beateque

teq; viuendum, quod non in Christi Eu-
geliis, vtpote diuinitus scriptis, melius & fa-
lubrius quam in profanis literis inueniatur.
Delicatus siquidem & suavis est cibus &
virtuosus qui ex sacrarum lectione scriptura-
rum percipitur. Vnde Dominus ad Satha-
nam dicit; Non in solo pane viuit homo, sed
in omni verbo quod procedit de ore Dei;
sive humana, sive diuina contemplari velis.
Sed quoniam plerumque fit in studiis lite-
rarum, quod in cibo solet, vt delectetur gu-
stus epularum varietate: omnia Gentilium
scripta veluti pro secunda mensa tibi inter-
dum, non secus atque bellaria apponi non
prohibeam. vt quadam rerum vicissitudine
tuus delectetur animus & permulceatur. At
inter omnia tibi admitedum est ne vnquam
otio torpeas. Non enim ad segnitiem &
desidiam nascimur, sed ad maximarum rerum
atque admirabilium cognitionem. Nam ea
demum ratione anima corpori insita est, vt
cum eo veluti cane venatico difficultum no-
titiam & virtutes venetur. Quare nunquam
molestè quæso tuleris, studiorum cultu cor-
pus eneruari; modò mente ac animo ad
contemnendam mortem, ad tolerandos do-
lores, ad ferendas æquo animo calamitates
& temporum angustias, quæ humanum ge-
nus in

F

nus in

nus in dies fatigant, constans reddaris ac strenuus; ita ut neque minis, neque pollicitationibus, neque blanditiis vñquam adduci possis, vt à recto ac honesto discedas. Pleni sunt libri maiorum exemplis, quibus profectò ita ad virtutem inciteris, vt iam maiora tibi calcaria non desideres, nedum habere possis. Quapropter iniunctam Adæ pœnitentiam salubriter obibis (nā otia si tollas periere Cupidinis arcus) si nunc (vbi post diuina licet, & tuarum rerum negotia) ad pilam, nunc ad discum, nunc ad arcum & sagittam te exercitaueris, non alicuius lucri aut temporalis commodi gratia, sed conseruandæ intuitu sanitatis. Ad labores enim, mihere, non ad delicias nascimur omnes. In vitam nanq. præsentem veluti in theatrum quoddam descendimus, & arenam; vbi nobis continuè cum Hercule contra Antheum, aliaque vitiorum monstra luctandum est: nec aliquid de virtute remittendum, si gloriam & præmia cupimus, quæ nobis interim vitam comparét sempiternam. Plurimi sunt certè nobis circumquaque hostes, innumeri latrones, multiq;e grassatores. quibus certè omnibus ea profectò mente obuiam est eundum, vt magis cupias fortiter mori, quam vel ignauiae vel desperationi cedere.

Propterea

Propterea leguntur in historiis, quinimo & in atriis atq. scenis recitantur Iason & Theseus sibi periculosos in vita labores delegisse, quibus nimis bñne de humano genere meriti gloriæ consulerent suæ. Ita & nobis virtutum studiis est insistendum, quibus præmium non fragile & caducum, sed immortale atq. perpetuum apud Altissimum iam reseruatur. Canere præterea fidibus carmina ipso in bello poëtæ solebant, quo animos militum audita maiorum laude ad bene de patria promerendū adhortarentur. Ea etiam de re annales & historiæ diligenter asseruantur; vt habeant reges & populi vnde calcaria ad virtutem & ad fortiter agendum sumant; ne æstu & frigore, ne vigiliâ & labore, ne fame & siti perterriti, rebus suis publicis in grauibus periculis aut deesse, aut minus consulere videantur. Quem enim, obsecro, animum, (vt omissis veteribus ad nostros veniam) non excitat ad virtutem Apostolorum penuria, martyrum constantia, Confessorum sobrietas, & castitas virginum? Quicunque igitur horum prouocatus exemplis, vitiorum agmina, gula scilicet, fastus, & iræ, luxus & auaritiae in nos continuò irruentia, constanter propulsat, quique animi passiones, spem, metum,

F 2 trifitiam

tristitiam, inanemque lætitiam à se, ne dominentur, procul repellit; is propè Deo similis, quoad fieri potest, prorsus euadit. Ad hoc enim nos literis & philosophiæ addicimus; ut constanter & cum virtute per sanctorum exempla viuere discamus. Ut enim ad sananda ægrotantium corpora inuentam nouimus Medicinam: ita & diuinorum humanarumque rerum præcepta, quæ nobis à Christo & viris apostolicis tradita sunt, animorum nostrorum morbis ac perturbationibus mederi facile præualent. Hæc quippe Domini nostri philosophia, est vnica omnium mater & altrix artium, & præcipuum, iuxta Platonem, Dei donum, clementaque animi cultura, quæ vitia è mentibus hominum radicitus euellit, & omnes actus humanos ad bonorum habitus præparat. Nempe ut ager sine cultura vepribus syluescit & infructuosus est: ita & sine doctrina ac literarum studio animus. His enim laborem impendere, sanè quam & liberale est, & libero homine dignum. Cetera verò studia, & pusilla & prope puerilia nobis videri debent. Euangelica siquidem lectio, bonorum malorumque delectum præstat; hæc Christi exemplo superbum esse vetat, auarum, procacem, intemperantem, contumacem, perfidum.

perfidum & mendacem. Præterea pieta-
tem docet & religionem, gratiam, humani-
tatem, misericordiam, hospitalitatem; vir-
tutem denique omnem, & quid quo quis in
tempore sit agendum; quâve ratione futuris
præterita sint annexenda; nec non quæcun-
que vera, quæcunque pudica, quæcunque
iusta, quæcunque sancta sunt; quæcunque
amabilia, quæcunque bonæ famæ, si qua vir-
tus, si qua laus disciplinæ in Christi Euange-
lio sacrissque codicibus inuenitur. Porro
quanquam hominem quatuor ex elementis
constare nemo est qui ambigat; tamen nisi
quintam ei adieceris essentiam (intellectum
dico) prorsus à bestiis distabit nihil, nec me-
ritò dignus est ut homo appelletur. Quatuor
enim illa quæ diximus, sunt nobis certè cum
omnibus bestiis communia. hoc autem solo
quo intelligimus, ratiocinamur, seu rerum
antecessiones ac progressus non ignoramus,
ab iisdem dumtaxat differimus: iam prope-
modum separatis essentiis eatenus facti per-
similes, quatenus nobis per naturæ imbecil-
litatem licere videtur. Igitur si tanti est sa-
pere (nam quod viuis, natura; quod bene
viuis, scientia tibi præstat) summopere tibi
aduigilandum, mi here, ut diuinis te occu-
pes literis, omnemque inertiam tamquam

F 3

humani

humani generis perniciem assiduè fugias.
Quare velim, vbi postcuram licebit dome-
sticam, Euangelium Christi, & Apostolo-
rum epistolæ versentur in manu; Psalterium
& Cantica Dauid fidelia ruminentur in pe-
ctore. Hæc omnia procul dubio longè su-
perant Philosophorum documenta ; hæc
quæ salutis sunt, edocent, mores compo-
nunt, errores castigant, & in viam rectam
qua in patriam tenditur, hominem deduc-
cunt. At verò, quod magnopere deflendum
est, vbique nobis hoc vnu venire solet, vt ma-
gis leuibus quām seriis insistamus rebus.
Euangelium Christi, et si adest, vix tamen
euoluitur: imò iam ipse codex longo situ
obuolutus negligitur. Proh dolor! Legimus
Alexandrum Macedonum regem, imò to-
tius orbis imperatorem, quum inter spolia
Darij & thesauros, quem regno priuarat &
vita, cistella quædam preciosissima ei offer-
retur, & complures qui tum aderant princi-
pes dicerent eam ad seruandas simaragdos
saphirosque aptissimam; mox illum respon-
disse, nihil in ea commodius & honestius
reponendum, quām Homeri Iliadem. Si
igitur tantus rex tanti æstimauit viri genti-
lis carmina, quòd ex eis multa perciperet
quæ bellicam iuuarent virtutem ; quum
Achillis,

Achillis, Agamemnonis, Hectoris, Nestoris, Vlyssis, ceterorumque heroum res sapientissimè gestas ad imitandum legeret: quanta nos Christiani cum reuerentia Christi verba legere, & lecta in opera vertere debemus? Hic est liber Euangeli, per quem Barnabas Apostolus mortuos suscitauit, dæmones expulit, morbos curauit, fulmina contriuit. Hic liber quadruplices habet literas. Aureæ quidem sunt cælestium rerum cum terrenis affinia & comparationes. Rubeæ, passionis Christi mysteria & lectio-nes. Nigræ, poenarum inferni supplicia & comminationes. Albæ verò sunt poenitentiū remedia & consolationes. Hic est, inquam, liber de quo apud Ezechielem Prophetam ita legimus: Ecce manus missa ad me, in qua erat liber inuolutus, scriptus intus & foris. Et scriptæ erant in eo lamentationes, & carmen, & vœ. Manus ista, mihi here suauissime, vniuersitatem illorum qui sacræ scripturæ librum, id est, Vetus & Nouum testamentum conscripsere, significat. Præterea manus ista quinque habet digitos, hoc esti, quinque personarum genera; Patriarchas scilicet & Iudices, Prophetas, Apostolos, & Euangelistas. Inter horum digitos est liber iste inuolutus, multisque mysteriis implicatus.

F 4

implicatus.

88 C O R N E L I I A V R E L I I E P I S T .
implicatus. intus habens mysticorum scri-
pturam; foris autem simplicem rerum ge-
starum historiam; continet lamentationes
pœnitentium peccatorum, carmen trium-
phantium beatorum, & Vædesperantium
damnatorum. Hunc librum tu cum Pro-
pheta comedere, & fiet in ore tuo sicut mel
dulcis. Aperi ostuum, & cibabit te Domi-
nus volumine isto; qui te tuosque omnes cu-
stodiat semper & conseruet ab omni malo.
Vale. Tuus Aurelius. In agro Dunceno.

I L L V S T R I

ILLVSTRI AC
GENERO SO COMITI AC
DOMINO, HENRICO
COMITI A NASSAV, SER^{mi},
ac potentissimi Caroli Regis Catholici in Hollandia
vicario, CORN. AVRELIVS, S. D.

*

Deest principium.

ET quid interim oculos huc illucque ver-
timus? quandiu inter sacrum & saxum
hæremus? Cur vltro nostram profiteri diffe-
rimus insufficientiam? Si enim omnia quæ
mundus habet preciosa tibi Comes inlyte
offerēdi nobis adesset facultas; longè tamen
inferiora tuis in nos meritis meritò censem-
tentur. Tanta enim nobis & Patriæ præsti-
tisti, vt si totum vitæ nostræ tempus in tua
occuparetur obsequia, non possemus cum
sancto illo Job in sua restituto, vel uno pro
mille respondere, neque in eo quod tibi de-
bemus par pari referre, neque in minimo
compensare. At plurimum nos interea con-
solatur Aurelius Augustinus pater noster,
nostræque militiæ princeps, qui planè confi-
tetur, numquam ante Opt. Max. Dei ocu-
los vacuam esse manum à munere, si circa
pectoris sedem repleta est bona voluntate.
Ergone debemus omittere quod possimus;

F s quando-

quandoquidem id quod debemus minimè possimus? Absit. Nobis enim piissimum saltem affectum, & locupletissimam voluntatem, dum res non suppetunt, conuenit aprire. Virtutem itaque tuam & meritum, Generose Comes, prædicare quidem atque extollere, sed nulla rerum facultate possumus remunerare. Quapropter quod manus nostra minimè præualet, ipsum certè oris nostri officium offerre non prætermittet. Dignum est enim & rationi consentaneum, ut vel ex fructu laborum ipse laudem accipiat, quem rerum gestarum dignitas cunctis commendat. Moderatrix quippe omnium rerum censuit antiquitas, ut dignum laboris sui premium accipiat, qui publicis utilitatibus inscriuire non detrectat. Paramus itaque virtuti tuae quantum maximè possimus; daturi amplius si potuissimus. non vtique ista temporalia, quæ temporis morbo deficiunt; sed ære perennius monimentum, quod nulla unquam obliteret ætas, nullus absorbeat ignis, nullum denique seculum absumat. Quocirca ne nihil pro nostra tenuitate tam fideli patrono & conseruatori nostro dedisse videamus: offerimus tibi, magnifice Comes, hoc tenue carmen tuo dicatum nomini, quod tē apud posteros immortalem prope efficiat.

efficiat, cui profectò Ägypti pyramides,
Apellis tabulæ, & Lysippi marmora facilè
cogantur cedere. Omnia quippe stemmata,
ceras & imagines, incisōsq. in æstítulos pro-
ducta annorum series obiter demolitur. Sola
scriptorū monimenta, ipsa etiam ætate, quæ
suo morbo omnia debilitat, fortius inuale-
scunt. Nec mirum cuipiam videri debet, vel
tantillo te à nobis remunerari beneficio, cui
etiam & nos & omnia nostra meritò debe-
mus. Nam quòd cōmodum viuimus, quòd
rem domesticam familiaremque saluam te-
nemus, quòd deniq. peregrinas in sedes dis-
persi non sumus, id omne tibi vni atq. adeo
vni adscribimus ; præter te nullum aliū, post
Deū, nostræ salutis habemus authorem. Tuo
vnius auxilio seruati sumus, qui & nobis al-
ter factus es Iudas Machabæus, dum non so-
lum Augusti castrum, sed & * Augustini <sup>* Hem-
donck.</sup>
claustrum tuo gladio protexisti. Te itaque
meritò Henrice nobiscum omnes maximo
Reipublicæ præsidio sentiunt, & perenni in
posterum memoria tenebunt. Atque uti-
nam tua certè præsentia vultuq; honorando
nobis aliquando frui liceret ; videres procul
dubio omniū nostrum in te vota propende-
re, gliscere desideria, & singulorū pectora tibi
esse deditissima. Vale nostræ decus Batauiæ.

GENE-

GENERO SO M I L I T I
 D O M I N O I A C O B O D E
 LOCHORSTA, P R A E T O R I
 LEYDEN SI, CORN. AVRELIVS,
 S. D.

QVANDO QVIDEM tua benevolentia
 nihil omnium mihi certius esse per-
 suasum habeo; audeo vir ingenue Iacobe de
 Lochorsta literas ad te nostras mittere, &
 hoc opusculum tuo nomini peculiariter di-
 care. Dignum enim esse arbitror, ut qui à
 Carolo rege Catholico, nostroque principe,
 militaris gloriæ insignia accepisti, eiusetiam
 vicario quem nostris præfecit in oris, since-
 rissimè, pro victoria quam apud Nouiopor-
 tum strenuè confecit, gratuleris. Ad hoc si-
 quidem & tuæ probitatis indicium, & sacræ
 imitationis prouocare debet exemplum.
 Leges igitur in hoc carmine quid tibi & ci-
 uibus, quid patriæ debeas & superis. Præ-
 terea quantis sit laudibus ille celebrandus
 qui publica priuatis anteponere non graua-
 tur. Idcirco enim præclara proborum ho-
 minum recitantur facinora, ut posteri ea stu-
 deant imitari, & eorum exemplis ad virtu-
 tis cultum excitentur. Ita enim olim Fa-
 bius Periclem ; Portius Cato Curium ; ita
 Cæsar

Cæsar Alexandrum; Brutus Iunium Gentilem imitatus, maximas quasque res gessisse memoratur. Nam ut olim industriis pictoribus ex Olympio Ioue Phidix, & sculptoribus ex Argolica Iunone Polycleti tanquam à veris archetypis effingere quippiam licuit: ita & tibi miles inclyte, & reliquis omnibus qui hæc attentè legent, eximium quoddam & præclarum virtutis monumentum licebit elicere. Quapropter, qui iam idem & militari & prætorio munere in Rhenanos apud Leidas ab eodem principe es sublimatus, incumbit tibi quām maximè, modò in rem ciuilem modò militarem animum intendere. Nam quemadmodum, iuxta Peripateticos, animus noster duabus potissimum virtutibus illustratur; quarum altera, quæ sequenda sunt sequitur; altera, vitanda vitat: ita & rector siue præses duobus sit ornatus prudentiæ generibus necesse est. Rogas quibus? Legum positio, quod aiunt, & militari. quòd illo, quæ ciuibus sequenda sunt & fugienda, ingenuè noscit: isto, hostem fugat, & seditiones compescit. His itaque, mi Gerardus, præmonitus institutis, ita iustitiæ trutinam & lancem seruare curato, vt in omnibus & tuo honori probè consulere, & ciuibus semper adesse videaris. Postremò te hortor,

hortor, si tamen dignus & quidem is sum
quem beniuolè audias, vt omnia gubernes
& moderere prudentia, nec te tibi prauo-
rum auferre finas consilia. Genitoris tui,
quicum non inurbana nobis olim familiarita-
tas fuit, te simillimum præbe. Is enim sese,
dum in humanis ageret, in maxima consti-
tutum voluptate arbitrabatur, quando cum
optimis quibusq. viris quorum doctrina at-
que prudentia & ipse doctus pariter & pru-
dens fieri posset, versaretur. Hæc vt audeam
tibi persuadere & ad scribendum me inge-
rere, meus in te candidissimus induxit amor,
vt tuus ille patruelis, imò & pater, Reueren-
dus inquam dominus & vir ingenuus D.
Hermānius de Lochorsta, gratiosissimi Do-
mini Traiectensis viçarius, & S. Saluatoris
decanus. Huius enim pientissimæ dignatio-
ni suorumque omnium claritudini meritò
& me & ingenium onne debeo: qui est vel
vnus omnium dulce decus meum, vitæque
præsidium & alter Mæcenas cui vt me to-
tum in tempore commendes, oro quam-
plurimum. Vale.

DOMINO

95

DOMINO IOHANNI
BANNINGO CONSVLI
HAGENSIS CVRIÆ MEO
MAECENATI OBSERVANDIS-
SIMO CORN. AVRELIVS
S. D.

MAGNO PERE lætor & gaudeo, vir
Consultissime Iohannes Banninge,
omnia tandem tibi pro summa dignitate
accrescere, ac tuis fortunam optatis vel con-
tra spem gerere morem. primumque te (vt
coram aspexi) firma esse valetudine. dein-
de etsi non quas debeo, saltem quas possum
tibi gratias habeo, qui tantum in me beni-
uolentiæ semper impendisti quantum ex-
plicare non valeo. Immortale enim ac pro-
pe diuinum tuis in me tuorumque officiis
debeo beneficium; qui tuo solius intuitu per
Dominum meum Reuerendissimum D.
Hermannum Lochorst vicarium gratiofis-
simi Traiectensis generalem, ab exilio ad
sedem propriam, & ab ingenti afflictione
ad portum salutis sum reuocatus. Quod
etsi nunquam dignis neque illi neque tibi
valeo remunerare obsequiis; vnum tamen
duntaxat mihi reliquum est, & in mea pote-
state, vt memoria illud recolam sempiterna.

Ego

Ego tamen interim non immerito nullum
tui laudandi pro dotibus animi atque inge-
nij à Deo tibi collatis (fatebor ingenuè)
locum prætermitto; & quoad vires suppe-
tunt, pauper dabo carmina vates. Carmen
igitur hoc ad Hispaniarum regem Caro-
lum prognosticum tuo nomini peculiariter
dicatum iri volebam, sed non ab re neque
temere, nisi mea me fallit sententia. Non
enim facilè adduci possum, ut omnem il-
lam veterem olim erga te gratiæ ducalis
benevolentiam (Philippum loquor) aut
huic Carolo eius filio, aut per te aulicis eius
compluribus, tum maximè Ioanni Syluagio
Burgundiæ Cancellario, credam excidisse.
Et quis eam rogo satis possit explicare sere-
nitatem & gratiam, quam tibi, Domine
Consul, piæ quondam recordationis archi-
dux Philippus, pro suo in amicos candore
præ multis & quidem inter multos exhibi-
buit; quum ex Hispaniis rediens, patreque
Maximiliano semper augusto in Germania
visitato, per Lucemburgum Bruxellas pete-
ret? Is enim quum iam nobilissimam Re-
thiorum ciuitatem properaret, teque in-
ter innumerabilem populi turbam, quæ illi
obuiam veniebat, curru sedens prospiceret,
mox ab insperato, te tuo appellans nomine,

prior

prior salutauit & dixit; Eccum virum domi-
ne domine prætor Amstelredame Io. Ban-
ninge, ecce ipsum, quem tam sollicitè quæ-
ris atque videre desideras. O verè magnifi-
cum & liberalem, ô verè amabilem & mu-
nificum principem; qui neque ambitu, ne-
que itineris tædio victus, tam candidè suis
fese offert amicis. Tum è vestigio te consi-
derans equo in humum quanquam luto-
sam desilire, & chirothecas detrahere mani-
bus adnitentem, vt ipsum digno cum hono-
re & gaudio iam veluti reducem consaluta-
res, omnino non permisit; sed te ocyus in
oppidum subsequi iussit, familiariùs cupiens
tecum de rebus arduis commentari, cuius
iamdudum fidem, pectus & obseruantiam
toties in commissis tibi officiis expertus fue-
rat. ideoque ad maritimæ Gelriæ oppida gu-
bernanda tuo in negotiis consilio, & tuo ni-
hilominus in rebus gerendis vtebatur iudi-
cio. Vnde & te Australem archimarinum
& pelagi præfectum instituit, quòd tuam si-
bi haberet exploratissimam grauitatem,
prudentiam, & iustitiam. Quod quidem of-
ficium quàm gnauiter administraueris, ho-
stiuni capita palis affixa omnibus demon-
strarunt. Cùm igitur mi domine Consul
Iohannes Banninge tanta tibi fuerit apud

G

patrem

patrem Philippum gratia, merito Caroli hu-
ius, eius filij, Ducis nostri, & Hispaniarum
Regis præconia hoc in Prognostico breuiter
comprehensa tibi peculiariter statui conse-
crale. Ceterum quandoquidem frequen-
tibus ad diuersos principes & prælatos fun-
geris legationibus, quoddam propediem ti-
bi edam opusculum duobus distinctum li-
bellis: in quo varias & compendiosas colle-
gi oratiunculas, diuersos nobilium & Eccle-
siasticorum status concernentes, quibus vel
in eorum receptione, aut consalutatione, aut
promotione poteris vti. Me interea tibi
tuisque omnibus plurimum commendando.

CORN.